

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Letnik LXXX. Ljubljana, 10. junija 1943-XXI.

Štev. 5.

Izhaja mesečno. — Leto 1943. — Naročnina: 25 lir letno.

26.

Po posvetitvi brezmadežnemu Srcu Marijinemu.

Hvala Bogu in brezmadežni Materi Mariji, posvetitev brezmadežnemu Srcu Marijinemu se je v vseh župnijah izvršila z veliko pobožnostjo in z močnim zaupanjem. Spokornih procesij se je udeležilo neverjetno mnogo vernikov v res pravem spokornem duhu. Marija je pritegnila k sebi tako številne duše, da še kaj podobnega nismo doživeli.

Res, hvalo smo dolžni Bogu po usmiljeni Materi in Kraljici Mariji! Pristrčno prosim Marijo, naj nakloni svoje posebno posredovanje pri Sinu vsem, ki so sodelovali pri pripravi in izvršitvi posvetitve od pripravljalnega odbora in duhovnikov do slednjega vernika in otroka.

Ali smemo zdaj pričakovati rešitve iz mnogoterih nadlog, ki nas tarejo in strašijo? Sveti oče nam je sporočil, da Mati božja ne bo mogla biti nezvesta svoji obljubi, če smo se ji brez pridržka izročili in posvetili. Brez pridržka, to se pravi tako, da v duhu posvetitve vztrajamo, da nehamo Boga žaliti, kakor smo ob posvetitvi slovesno izjavili. Da pa bomo stano-vitni ostali — res popolnoma spreobrnjeni k Bogu — bomo storili še sledeče:

1. Z mesecem julijem bomo začeli novo vrsto peterih prvih sobot. K tej pobožnosti vabimo posebno tiste, ki se doslej te pobožnosti še niso udeležili, da bo narastlo število tistih, ki s to pobožnostjo dajejo častno zadoščenje brezmadežnemu Srcu Marijinemu za kletve in druge žalitve. S prenovljeno gorečnostjo nadaljujmo pravno pobožnost prvih petkov in prvih sobot, da zadostimo božji pravičnosti za zakrknjene greš-nike, da se bodo med nami vsi spreobrnili na pravo pot, ki vodi k Bogu in njegovi večni sreči. Če je Lucija, ki je v Fatimi videla nebeško Gospo in z njo govorila, nedavno izjavila, da Portugalska še ni dosti storila, da bi potolažila božjo pravičnost, koliko moramo potem še mi storiti, ko smo se komaj začeli spreobračati k Bogu, ki je tudi med nami vse preveč žaljen!

2. Te petere mesece, ko bomo znova opravljali pobožnost prvih sobot, porabimo predvsem za to, da se bodo posvetile brezmadežnemu Srcu Marijinemu vse krščanske družine, ki se doslej še niso. Priprav-ljalni odbor bo izdal v ta namen posebna navodila in objavil tudi posebno molitev za družinske posvetitve. Gospode dušne pastirje pa opozarjam na dolžnost obiskovati družine (Past. inštr., str. 108 ssl.), da jih pridobe in navdušijo za posvetitev. Razpoloženje med verniki je zdaj takšno, da jim bo živ stik z dušnim pastirjem dobrodošel in naravnost zaželen. V večjih župnijah naj pri teh obiskih pomagajo vsi duhovniki, ki tam bivajo.

Katehetje naj s pomočjo otrok vplivajo na družine, da se dobro pripravijo na družinsko posvetitev in jo lepo in iz vsega srca izvedejo.

Vsem župnijam in duhovnijam se priporoča, da družine, ki so se posvetile brezmadežnemu Srcu Marijinemu, vpišejo v posebne knjige, ki jih bo oskrbel pripravljalni odbor — še bolje, če se družine same lastnoročno vpišejo. Te knjige bomo položili potem ob prestol brezjanske Marije Pomagaj. Tako bodo slovenske družine postavljene pod Njeno posebno varstvo!

3. Marijine družbe naj po posvetitvi poživé svoje delo za posvečenje svojih članov in v apostolatu. Kdo pa je bolj poklican gojiti in razširjati pobožnost prvih sobot kakor Marijine družbe? Tu imajo krasno polje apostolskega delovanja. Za stanovitnost v sklepih posvetitve so najboljše sredstvo redne duhovne obnove po stanovih, ki naj postanejo reden pastoralni pripomoček.

4. Spravna misel je rodila izredno lepe sadove. Mnogokje so se poravnali stari spori in se izravnala osebna sovraštva in zamere. Ni pa ta velika in lepa, pristno krščanska misel prodrla še povsod, kjer bi bila sprava potrebna. Ne nehajmo v tem smislu govoriti, vabiti in vzpodbujati vernike — in sami jim dajmo zgled. Med vernimi katoličani se morajo poravnati spori in se narediti iskrena sprava. To smo dolžni lastnemu zveličanju in zveličanju bližnjega! Kako naj upamo na izredno usmiljenje božje, kakršnega smo potrebni, če pa sami v napuhu in napačni skrbi za svojo čast zakrknemo svoja srca spravni misli? Prav tako moramo vsem, ki iščejo pot k Bogu in Cerkvi, olajšati korak, ki je zanje osebno morda pretežak, pomagati jim z ljubeznijo in razumevanjem, kakor božji Učenik, ki nalomljenega trsta ne prelomi in tlečega stenja ne ugasne (Mt 12, 20).

To so samo nekatere misli za nadaljevanje našega duhovniškega dela v zvezi z izvršeno posvetitvijo, da ne bo ostala samo lep spomin, ampak bo pomenila preobrat v verskem življenju vsega naroda; le iz takega preobrata moremo upravičeno pričakovati lepših in mirnejših časov, pa tudi moči, da bomo sebi v korist prenesli in pretrpeli vse, kar še pride. Iz resnično spreobrnjenih duš prihajajoče klice: Marija, pomagaj nam Ti, bo Marija prav gotovo uslišala.

V Ljubljani, dne 9. junija 1943.

† Gregorij,
škof.

27.

Praznovanje nedelje presv. Srca Jezusovega.

SACRA CONGREGATIO
RITUUM

No. 2758/43.

Labacen.

R. P. D. Gregorius Rožman, Episcopus Labacen. Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae XII humillime exposuit Decretis Sacrae Rituum Congregationis diei 23 Julii 1897 et 20 Aprilis 1923 Sanctam Sedem facultatem benigne tribuisse transferendi externam solemnitatem festi Sacratissimi Cordis Jesu in Dominicam, et permisisse hac die celebrationem omnium Missarum de praedicto mysterio, exceptis tamen Missis parochialibus et conventualibus. Quum vero in multis locis propter penuriam sacerdotum unica tantum Missa ideoque paroecialis litari potest, aliunde multi fideles

Missam paroecialem frequentantes, neque infra hebdomadam occupationibus impediti Missam de Sacro Corde audirent, ne tam magno solacio priventur, Episcopus Orator eundem Sanctissimum Dominum nostrum instanter adprecatus est ut indultum elargiri dignetur parochis, in quorum ecclesia solemnitas externa Sacratissimi Cordis Jesu peragitur, Missam de Sacro Corde celebrare neque eos ad Missam officio diei respondentem teneri. Sacra porro Rituum Congregatio, vigore facultatum sibi specialiter ab ipso Sanctissimo Domino Nostro tributarum, attentis expositis peculiaribus adiunctis, benigne annuit pro gratia iuxta preces ad proximum decennium, servatis Rubricis. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 9 Aprilis 1943.

† Carolus Card. Salotti, m. p.
S. R. C. Praefectus.

A. Carinci, m. p.
S. R. C. Secretarius.

Pojasnilo. Z odlokom 23. julija 1897, št. 3960, je dovolila kongregacija za svete obrede, da smejo biti na nedeljo presv. Srca Jezusovega, kjer se na ta dan slovesno obhaja praznik presv. Srca Jezusovega, vse svete maše de SS. Corde, razen konventnih in farnih; konventne in farne maše da morajo biti dotične nedelje. To je v smislu reform papeža Pija X., ki je hotel čimbolj zaščititi stari liturgični značaj nedelj in nedeljskih maš. Vendar Cerkev dopušča izjeme. Tako je že v novih Dodatkih (Additiones) k mašnim rubrikam navedenih nekaj slovesnosti, ki se lahko obhajajo na nedelje, a je pri formuli »praeter missam conventualem et parochialem« izpuščena beseda »parochialis« in so torej dovoljene ob tej slovesnosti tudi farne maše. Prav tako so za rožnovensko nedeljo dovoljene vse svete maše de ss. Rosario »praeter conventualem«. Ko je torej l. 1923. kongregacija odlok iz l. 1897. o praznovanju pobožnosti presv. Srca Jezusovega na nedelje na novo potrdila, a dostavila »v smislu rubrik v Additiones«, so rubricisti sklepali, da je tudi za ta praznik ostala le izjema »praeter missam conventualem«. Tako n. pr. rubricist Fr. Brehm (Synopsis Additionum), tako turinski (Mariettijev) Ordo Divini Officii juxta Kalend. Ecclesiae universalis. Po tem se je neka leta uravnal tudi ljubljanski Directorium. Ker je pa rubricist rimskega koledarja za vso Cerkev, ki je kongregaciji svetih obredov pač najbližji, dosledno prinašal prvotno formulo »praeter missam conventualem et parochialem« in so se začeli tudi sicer vzbujati resni dvomi, se je tudi naš Directorium vrnil k njej. Vendar je bilo treba vprašanje dokončno rešiti. Zato se je naš Ordinarij obrnil naravnost na kongregacijo samo. Ta pa res ni odgovorila, da je v smislu novih dodatkov k rubrikam dovoljena to nedeljo tudi missa parochialis, temveč je izdala poseben indult, ki z njim na škofovo prošnjo župnikom ljubljanske škofije dovoljuje mašo de SS. Corde. Indult velja za deset let. Tako se je za rubriciste rešil zanimiv »casus«, mi smo pa dobili od vseh zaželeno dovoljenje.

28.

Za praznik sv. Cirila in Metoda.

Nedelja dne 11. julija je letos posvečena spominu slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda, ki sta nam prižgala luč svete vere ter oznanjala mir in spravo med narodi. Visoko naobražena Bizantinca se nista sramovala iti misijonarit med tuje, nepismene narode; prinesla sta nam ne le vero, marveč ustvarila sta nam tako rekoč tudi jezik in ga dvignila na

oltar. Za oboje jima moramo biti hvaležni zlasti danes, ko vidimo, v kakšno barbarstvo pripelje narode brezboštvo. Svojo hvaležnost pokažimo s tem, da se v skupni molitvi spomnimo ta dan ločenih vzhodnih kristjanov, zlasti ruskega naroda, ki je v tako strašni meri postal žrtev brezbožnega komunizma. Naj nam bo vedno pred očmi ena največjih Marijinih obljub v Fatimi: spreobrnjenje ruskega naroda. Zato podvojimo zlasti ta dan svoje molitve za spreobrnjenje in zedinjenje vseh vzhodnih kristjanov s pravo Kristusovo Cerkvijo. Tako praznovanje bo najbolj v duhu sv. Cirila in Metoda, ki sta v svoji gorečnosti objemala krščanski Vzhod in Zahod ter nista ničesar bolj želela, kakor da bi bili vsi krščanski narodi združeni v eni skupni Cerkvi pod enim vrhovnim poglavarjem.

Gg. dušne pastirje prosimo, da ta dan v cerkvenih govorih sedanjim razmeram primerno pojasnijo zlo cerkvenega razkola in vernikom priporočijo molitev in delo za cerkveno edinost, ki je tako goreča želja presv. Srca Jezusovega in Marijinega.

Duhovniki, ki so člani »Apostolatus Unitatis«, naj na praznik ali v osmini darujejo sveto mašo po namenu ACM ter za žive in mrtve ude ACM.

Pri popoldanski službi božji naj se na praznik opravi skupna ura molitve za cerkveno edinost.

Prosimo, da se pri tej priliki po vseh župnijah poživi Apostolstvo Sv. Cirila in Metoda, pobere članarina (letno 4 lire) in pridobi čim več novih članov. Sprejemne podobice, ura molitve in razne knjižice se dobe pri škofijskem ordinariatu. Vse nabirke te nedelje so namenjene za ACM in naj se pošljejo škofijskemu ordinariatu.

Škofijsko vodstvo Apostolstva sv. Cirila in Metoda.

29.

Ljudska zborna maša.

Pastoralne inštrukcije za ljubljansko škofijo str. 27 so napovedale, da se bo za večje in splošnejše sodelovanje vernikov pri maši izdelal »preprostejši način zbornih molitev«. Ta preprostejši način je sestavil poseben liturgični odbor pod predsedstvom prof. pastoralke dr. Cirila Potočnika. Natisnjen je v enajsti izdaji molitvenika »Večno življenje« in v štirinajsti izdaji molitvenika »Pri Jezusu«; izšel je tudi v posebnem odtisku, ki se more vložiti v prejšnje izdaje istih molitvenikov.

Ta ljudska zborna maša se dovoljuje in priporoča predvsem za skupne šolske in župnijske mladinske maše namesto »maše šolske mladine«, ki je bila dovoljena v Past. inštr. str. 26, točka c). Dovoljeno pa jo je tu in tam po primerni pripravi imeti tudi pri splošni župnijski maši. Vendar pa se je treba ravnati po resnem naročilu Past. inštrukcij: »Kjer bi se hoteli na ta način udeleževati svete maše, naj duhovniki poskrbe, da se bodo za zborni molitev in ljudsko petje pripravili s temeljitim poukom in praktičnimi vajami... Če hočemo z zborni mašo kaj doseči, moramo pričeti z otroki v šoli in z verskimi organizacijami.« Upoštevati se morajo seveda tudi ostale določbe glede zborne maše, ki so prav tam navedene.

V bodoče naj imajo vsi molitveniki, da dobijo škofijski »imprimatur«, to ljudsko zborni mašo, da se bo mogla lažje uvesti in bodo vsi verniki mogli pri njej sodelovati.

V Ljubljani, dne 10. junija 1943.

† Gregorij,
škof.

30.

Duhovne vaje za duhovnike.

V obsegu razpoložljivega prostora v Domu duhovnih vaj v Ljubljani bo letos v poletju sedem tečajev skupnih duhovnih vaj. Za vsak mesec sta predvidena po dva tečaja, in sicer:

julija: 12.—16.
26.—30.
avgusta: 9.—13.
23.—27.
septembra: 6.—10.
20.—24.
oktobra: 4.—8.

Vsak tečaj se začne v ponedeljek zvečer (zbiranje ob 6) in konča v petek zjutraj.

Za letošnje tečaje je treba upoštevati posebne okoliščine. Ker služi Dom duhovnih vaj še v druge namene, je razpoložljivega prostora malo na razpolago. Zato naj nihče ne pride neprijavljen in pride le tedaj, če je dobil odgovor, da mu je prostor zagotovljen. Prijaviti se je treba dovolj zgodaj, da dobi prijavljenec še pravočasno odgovor, ker pošta večkrat zelo počasi posluje. Ker je priglašanje k zadnjim tečajem navadno tako številno, da zmanjka prostora, je bolj gotova in priporočljiva udeležba pri prvih tečajih.

Udeležence prosimo, da po možnosti prinesejo s seboj živila, ki se težko dobijo. Prispevki se bodo ravnali po danih možnostih.

Priglasite se na naslov: Dom duhovnih vaj, Ljubljana, Zrinjskega cesta 9.

31.

Razne objave.

Ad Directorium Labacense. Dne 29. junija, na praznik sv. apostolov Petra in Pavla, je v direktoriju v tisku odpadel križec. Razume se, da je ta dan zapovedan praznik in da so župniki dolžni opraviti sveto mašo pro populo. — Dne 4. julija, v nedeljo presv. Srca Jezusovega, smejo po naj-novejšem indultu kongregacije za svete obrede (Labacen. 9. aprila 1943, št. 2758/43) tudi vsi župniki opraviti farno mašo de SS. Corde (seveda pro populo), če se na to nedeljo slovesno obhaja praznik presv. Srca Jezusovega, kar se pri nas godi po čl. 457 Zak. lj. šk.

Taksiranje listin. V zvezi z objavo v Škof. listu 1943 str. 24 se pojasnjuje: Matični izpiski: rojstni in krstni list, samski list, poročni list, mrliški list, rodbinska pola se kolkujejo z državnim kolkom za 8 lir (poleg predpisanega cerkvenega kolka); vse druge listine, ki so se doslej kolkovale in niso izpiski iz matice, se kolkujejo (poleg določenega cerkvenega kolka) z državnim kolkom za 6 lir; listine in izpiski, ki se postavno doslej niso kolkovale, se tudi poslej ne kolkujejo. Ponovno se pripominja, da se v Ljubljanski pokrajini uporabljajo, dokler so v zalogi, dosedanje tiskovine, razen v primeru, če kdo izrečno zahteva listino na taksnem papirju z vodnim tiskom. Listine, ki se pošiljajo izven pokrajine, naj se spisujejo v latinskem jeziku.

Porciunkula in polnočnica. V zvezi z objavo v Škof. listu 1942, str. 39 se opozarjajo rektorji cerkva, da brez zamude vložijo pri škof. ordinariatu prošnje za zadobitev porciunkulskega odpustka. — Prav tako naj rektorji onih cerkva, kjer je po posebnem indultu svete stolice dovoljena božična polnočnica in je ta indult že potekel, vložijo pravočasno tozadevno prošnjo za podaljšanje.

Raziskavanja. Župnijski uradi se naprošajo, da po možnosti poizvedo in sporoče škof. ordinariatu, kje se nahaja Ivan Schuster, ki je bil okoli leta 1920. kot deček iz Bosne sprejet od neke družine v ljubljanski škofiji.

32.

Škofijska kronika.

Sac. Methodius Mikuž a divinis suspensus est, donec redeat et Ordinario se sistat.

Imenovana sta bila: Jožef Cuderman, župnik v Zapogah, ki je na to župnijo resigniral, za upravitelja župnije Toplice pri Novem mestu, in Jožef Glibe, župnik v Gotenici, za soupravitelja župnije Kočevska Reka.

Premeščen je bil Franc Čampa, kaplan v Mengšu, za kaplana v Kočevsko Reko.

Nameščena sta bila kot kaplana duhovnika: Viktor Vitigoj v Kočevju in p. Bogdan Markelj, O. F. M., v Loškem potoku.

Izstopil je iz dušnopastirske službe Leopold Puhar, kaplan v Loškem potoku.

Konkurzni izpit je dovršil Jožef Snoj, kaplan pri Svetem Jakobu v Ljubljani.

Umrli sta: Jožef Oražem, župnik v Toplicah pri Novem mestu, v Ljubljani dne 24. maja 1943 v starosti 45 let, in Franc Ferjančič, kanonik koleg. kapitlja v Novem mestu, v Ljubljani dne 10. junija 1943 v starosti 76 let (pokopan v Novem mestu). — Naj počivata v miru!

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 10. junija 1943-XXI.

† **Gregorij,**

škof.

Jože Jagodiec,

škof. kancelar.

Vsebina: 26. Po posvetitvi brezmadežnemu Srcu Marijinemu. — 27. Praznovanje nedelje presv. Srca Jezusovega. — 28. Za praznik sv. Cirila in Metoda. — 29. Ljudska zborna maša. — 30. Duhovne vaje za duhovnike. — 31. Razne objave. — 32. Škofijska kronika.

Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — **Odgovorni urednik:** Jože Jagodiec.
Tiska Ljudska tiskarna v Ljubljani (Jože Kramarič).